

YLI-KEMIN KALATALOUSALUE

TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2025

1 YEISTÄ

Yli-Kemin kalatalousalue perustettiin vuonna 2019 yhdistämällä Kemijärven ja Yli-Kemin kalastusalueet. Kalatalousalueen kotipaikka on Kemijärvi ja sen pinta-ala on 44 503,30 hehtaaria. Sääntömääräinen yleiskokous on pidettävä huhtikuun loppuun mennessä.

Kalatalousalueen tarkoituksena on kehittää alueensa kalataloutta sekä edistää jäsentensä yhteistoimintaa kalavarojen kestävästä käytöstä ja hoidon järjestämiseksi.

2 TOIMINTA

Vuoden 2025 toiminta ja tavoitteet

Toimintavuoden keskeiset tavoitteet on kalatalousalueen toiminnan ja merkityksen näkyvyyden lisääminen, käyttö- ja hoitosuunnitelman toimeenpanon lisäksi. Tavoitteena on korostaa alueen tärkeyttä ja turvata kalatalousalueen riittävä rahoitus. Lisäksi pyritään tekemään toiminnasta taloudellisesti kestävä, tuottoisaa ja yhteisölle hyödyllistä.

Näillä toimenpiteillä voidaan paitsi saavuttaa kalatalousalueen toiminnalliset tavoitteet, myös lisätä sen merkityksen ymmärrystä niin paikallisesti kuin laajemminkin. Toiminnan saavutuksia ja vaikutuksia pyritään tuomaan laajasti esille, jotta kalatalousalueen rooli tunnistetaan ja arvostetaan.

Hanketoiminta kalatalouden edistämismääräraha avustuksella

Kalastuksen valvonta, kaksi vuotinen hanke 2024-2025

Kalatalousalueen valtuuttamat kalastusvalvojat suorittavat kalastuksen valvontaa kalatalousalueen vesillä yhdessä osakaskuntien valvojien kanssa. Kalastusvalvonta toteutetaan edellisten vuosien tapaan kalastusvalvontatapahtumilla pääosin kesäkalastuskaudella.

Virtavesikunnostukset; kartoitus ja tietojen kokoaminen, kaksi vuotinen hanke 2024-2025

Kartoitushanke, jossa kartoitetaan virtavesillä tehdyt kunnostukset ja kunnostuksen tarpeet. Osakaskunnille lähetetään kyselykaavake, jossa tiedustellaan osakaskunnilta mm. kunnostuksen tarpeesta ja tehdyistä kunnostuksista.

Kalatalouden edistäminen 2025

Kalatalousalue tulee toimintavuonna 2025 käynnistämään neljällä kalatalouden edistämismäärärahalla katettavaa hanketta; Lapsille kohdistettu tapahtuma Sallassa toukokuussa 2025, viestinnän kehittämishanke ja puro- ja jokikunnostussuunnitelmahanke sekä Kemijärven viehekalastuksen digikartan tekohanke. Hankkeista tehdään erilliset hankesuunnitelmat. Edistämishankkeiden toteutuminen riippuu Lapin ELY-keskuksen hankeavustuksen myönnöstä.

Sallan Aatsingin järjestettävä tapahtuma lapsille

Yli-Kemin kalatalousalue osallistuu Kello-Aatsingin osakaskunnan järjestämään tapahtumaan Aatsingin kylällä toukokuussa 2025. Tapahtuman tavoitteena on edistää kalastusharrastusta ja tiedottaa kalatalousalueen toiminnasta.

Tapahtuman lisäksi Kello-Aatsingin osakaskunta järjestää yhdessä Salla 4H-yhdistyksen kanssa lapsille kalastusretkiä. Sallan taidekerho puolestaan järjestää talven aikana kerhoiltoja, joissa lapset piirtävät kaloja. Näitä piirroksia tullaan käyttämään toukokuun tapahtumassa, jossa ne "lasketaan veteen". Lisäksi hankitaan kalatalousalueelle esittelytelttä ja pöydät (2 kpl).

Hankkeen kokonaiskustannus 4 100 euroa, josta haetaan kalatalouden edistämisrahaa 3 800 euroa. Omarahoitusosuus on 300 euroa.

Viestinnän kehittäminen

Kalatalousalueen toiminnan tehostamisessa viestinnällä ja sen tehokkuudella on tärkeä rooli sekä kalatalousalueen sisäisessä että ulkoisessa viestinnässä. Viestinnän tavoitteena on tuoda esille kalatalousalueen toimintaa ja tiedottaa sen merkityksestä. Lisäksi kalatalousalue voi viestintäkanaviensa kautta edistää osakaskuntien viestintää, erityisesti sellaisten osakaskuntien, joilla ei ole mahdollisuutta luoda omia viestintäkanavia.

Hankkeen tarkoituksena on kehittää sekä sisäistä että ulkoista viestintää ja korostaa esimerkiksi kalatalousalueen roolia hankkeiden avustamisessa.

Lisäksi päivitetään Yli-Kemin kalatalousalueen verkkosivujen ulkoasu.

Hankkeen kokonaiskustannus on 2 500 euroa, josta kalatalouden edistämisrahaa haetaan 2 300 euroa. Omarahoitusosuus on 200 euroa.

Kemijärven viehekalastuksen yhtenäislupa-alueen digikartan teko

Yli-Kemin kalatalousalueella on ollut toimiva viehekalastuksen yhtenäislupa-alue Ylä-Kemijoella ja Kemijärvessä jo entisten kalastusalueiden toiminnan aikana. Ylä-Kemijoen viehekalastusalueelle tehtiin digikartta vuonna 2024 ja vuoden 2025 aikana tullaan toteuttamaan Kemijärven yhtenäislupa-alueelle digikartan teko. Hankkeen kokonaiskustannukset ovat 2 800 euroa. Edistämisrahaa haetaan 2 500 euroa. Omarahoitusosuus 300 euroa katetaan Kemijärven yhtenäislupa-alueen tuotolla.

Puro- ja jokikunnostussuunnitelmat, toteutus vuosina 2025–2026

Hanke on jatkoa vuoden 2024 ja toimintavuoden aikana toteutetulle virtavesikunnostuksen kartoitushankkeelle. Hankkeessa laaditaan kunnostussuunnitelmat kahdelle tai kolmelle myöhemmin sovittavalle puro- tai jokikohteelle.

Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 15 000 euroa ja hanke toteutetaan ostopalveluna, ja siihen haetaan Lapin ELY-keskukselta 14 500 euroa kalatalouden edistämisrahaa. Omarahoitusosuus 500 euroa, joka voidaan kattaa joko talkootyönä tai ulkopuolisella rahoituksella. Toteutus tapahtuu yhteistyössä osakaskuntien kanssa.

Yli-Kemin ja Kemijärven viehekalastuksen yhtenäislupa-alueet

Toimintaa kehitetään käytettävissä olevissa resursseissa. Yli-Kemin ja Kemijärven yhtenäislupa-alueiden kalatalousalueelle tuleva tuotto käytetään kalanpoikasten istutuksiin ja kalavesien hoitoon.

Kalastuksen valvonta

Kalastuksen valvontaa toteutetaan sekä kalatalousalueen omien valvontatehtävien muodossa että tarjoamalla osakaskunnille kalastuksen valvontapalveluita heidän vesialueilleen palvelusopimusten kautta. Kalastuksenvälvontaa varten on laadittu erillinen valvontasuunnitelma.

Lisäksi järjestetään osakaskuntien ja kalatalousalueen yhteinen valvontatapahtuma, josta tiedotetaan sekä ennen tapahtumaa että sen aikana mediassa. Tapahtuman yhteydessä tuodaan esille kalatalousalueen toimintaa.

3 YLEISKALASTUSOIKEUKSIEN KORVAUSTEN JAKAMINEN VESIALUEIDEN OMISTAJILLE

Lapin ELY-keskus tilittää kalatalousalueelle omistajakorvausvarat, jotka kalatalousalue jakaa edelleen vesialueiden omistajille. Omistajakorvaukset jaetaan käyttö- ja hoitosuunnitelman mukaisesti.

4 SIDOSRYHMÄYHTEISTYÖ

Kalatalousalue on edustajiensa kautta mukana Lohijokitiimissä, Lapin Liiton vaelluskalatyöryhmässä, ELY-keskuksen yhteistyöryhmässä sekä Kemijärven säännöstelyn seurantaryhmässä. Lisäksi kalatalousalue osallistuu pumppuvoimahankkeiden yhteistyöryhmiin. Kalatalousalueella on myös edustaja Kemi-joen vesienhoitosuunnitelman yhteistyöryhmässä.

Lapin liiton koordinoima Vaelluskalatyöryhmä toimii aktiivisesti ja pitkäjänteisesti Kemi-joen ja Ounasjoen vaelluskalakantojen elvyttämiseksi. Vuonna 2016 perustettuun työryhmään kuuluu paikallisia toimijoita ja alueen vaelluskala-asiantuntijoita. Tavoitteensa saavuttamiseksi työryhmä on laatinut toimenpidesuunnitelman Kemi- ja Ounasjoen vaelluskalakantojen elvyttämiseksi.

Kemijärven kaupunki, Lapin ELY-keskus, Yli-Kemin kalatalousalue ja Kemijoki Oy ovat sitoutuneet yhdessä toteuttamaan ja rahoittamaan Kemijärven säännöstelyä koskevia kehittämissuosituksia. Säännöstelykäytäntöä koskevat suositukset ovat samat kuin aiemmin voimassa olleet. Muut suositukset liittyvät vapaaehtoisin rannankunnostuksiin, kalatalouteen, virkistyskäyttöön ja tiedotukseen.

Lohijokitiimi ry on vuonna 2001 Kemi- ja Ounasjokivarren kuntien sekä entisten kalastusalueiden perustama yleishyödyllinen yhdistys. Yhdistyksen tarkoituksena on edistää merilohen kotiuttamista Kemi- ja Ounasjokeen.

5 VIESTINTÄ

Toimintavuoden viestintä ja sen tavoitteet

Edistetään paikallisen kotimaisen kalan käyttöä ja tiedotetaan alueen tapahtumista muun muassa kalatalousalueen verkkosivujen kautta. Tuodaan esille kalatalousalueen merkitystä sekä korostetaan toiminnan rahoituksen turvaamisen tärkeyttä.

6 TOIMINNAN RAHOITUS

Kalatalousalue rahoittaa toimintansa vuotuisella toimintamäärärahalla ja kalatalouden edistämismäärärahalla sekä palvelumyyneillä.

7 TOIMINTASUUNNITELMAN VUOSIKELLO

Kevät maalis- touko- kuu	- Kalatalousalueen yleiskokous ja sen päätökset - Hallituksen kokous 2 kpl - Viehekalastuksen yhtenäislupa-alueiden toiminta - Kalastuksen valvonta - Kalastustapahtuma Sallassa - Kalatalousalueen edustajat osallistuvat kalatalousalueelle tarkoitettuihin koulutuksiin ja kokouksiin
Kesä kesä- elokuu	- Puro- ja jokikunnostuksen esiselvityksen teko - Viehekalastuksen yhtenäislupa-alueiden toiminta - Haukikilpailut ja kotimaisen kalan käytön edistäminen - Kalastuksen valvonta - Lehtijuttu kalastuksen valvonnasta - Kalastuksenvilvontatapahtuma Kemijärvellä (osakaskunnat ja kalatalousalue)
Syksy syksy- marras- kuu	- Hanketoiminta raportointi - Viehekalastuksen yhtenäislupa-alueiden toiminta - Kalastuksen valvonta - Hallituksen kokous 1 kpl
Talvi joul- helmi- kuu	- Hallituksen kokous 1 kpl, vuoden 2026 toiminnan suunnittelu - Kalatalousalueen edustajat osallistuvat kalatalousalueelle tarkoitettuihin koulutuksiin ja kokouksiin - Kalastuksen valvonta